

L'augsegner da Rüti less turnar in di a Dardin

En sias plaivs sgulatscha adina ina bandiera Grischuna

DA CLAUDIA CADRUVI / ANR

■ Chavels plitost lungs grischs cre-schan davos il chau blut giu. Sia fa-tscha è lomma, ins schess bunamain buntadaivla, e fitg averta. En ses egls datti ina sbrinzla trista. Ma l'allegria ed insatge sulegliv domineschan per lunsch ora. L'augsegner Tarcisi Venzin da Rüti ha fatg festa l'avrigl. 40 onns èn pas-sads dapi sia messa nuvella. E sch'el ra-quinta da tut quests onns ch'el ha fatg pa-storaziun di el adina puspè: «Igl è stà in bel temp» u «Jau sun i davent navidis ord questa plaiv». Be ina giada lascha sur Ven-zin sentir disgust e di a moda furiosa: «Quai lamentim adina, dat a mai sin la gnerva.» El manegia cun quai las lamenta-schuns permanentas davart la mancanza da spirituals e sur dals temps schlets. «Il pli gugent avess jau in scumond da lamentar per in onn en baselgia.»

Massa fragliuns

«Sch'jau fiss in giuven ed udiss trasora mo negativ dad ina firma, alura na faschess

Curt e bun

Num: Tarcisi Venzin

Naschi: 23 da novembre 1933 a Dardin, burgais da Sedrun

Domicil: Tann/Rüti

Spisa preferida: risotto con funghi

Bavronda preferida: bun vin

Musica: flauta da pan

Hobi: bunas discurredas e cursa lunga

En tut las plaivs
nua che sur Tarcisi
ha lavurà, ha adina
sgulatschà ina
bandiera grischuna.

ANR

jau betg l'emprendissadi tar questa inter-presa», remartga Venzin. El sez na vesa numnadomain betg nair pertutgant las baselgias. «Cler che nus essan en ina crisa», conceda il prer. Ma ord crisas cre-schian savens bunas schliaziuns per il fu-tur.

Quai che Venzin raquinta da sia vita sco spiritual, tuna en mintga cas encu-raschant per insatgi che ponderescha da dedicar ses far ed operar a la «firma católi-ca».

Naschi è Venzin a Dardin il 1933. El e creschì si en ina famiglia cun diesch buobs e duas mattatschas. Damai che sia tatta ra-quintavia savens da missiunaris, ha il giu-venot survegnì gust dad ir a «gidar ils pa-jauns». Oz po l'augsegner rir da las ideas ch'el aveva davart las missiuns. Ma effect han questas imaginaziuns fatg. Tarcisi è i a Rebstein ed Immensee en ils gimnasis per ils futurs missiunaris. Cura ch'el ha sur-

vegnì en la 6avla classa tuberculosa, ha el dentant dà si ses plans cun las missiuns ed ha fatg enstagl il seminari da spiritual a Cuira.

Horgen – Bülach – Rüti

«A Horgen vegnis Vus a chattar blera la-vur. E prendai si contact cun il plevon.» Cun quests paucs pleuds ha l'uestg Cami-nada ditg il 1961 al giuven spiritual nua ch'el daventia vicari. Oz vegniss questa de-cisiun prendida cun dapli discussiun, ma-negia sur Venzin. «Ma da lezzas uras na vegniva nuota dumandà. Ed ins na fiss era betg sa rebalzà.» Dal temp da vicari a Hor-gen sa regorda el fitg gugent. El aveva propri chattà blera lavur. Ma el pudeva era s'occupar da tuttas sorts uniuns da giu-ventetgna e quai ha plaschì immens bain. Cura ch'i ha tutgà da tilar davent, a Bülach e daventar augsegner, ha il cor fatg mal da bandunar Horgen. Da l'autra vart

eri captivant da surprender sez la respon-sabladad en ina plaiv da 15 vischnancas e 7000 cartents. A Bülach ha Venzin tratg si la bandiera grischuna avant sia chasa-par-venda e pli tard en la plaiv da Rüti era. A Horgen, sco vicari, na fiss quai anc betg stà pussaivel.

Sur canon?

Avant dus onns è sur Venzin vegnì elegì en il chapitel catedral. En sasez è el in «sur ca-noni». Ma el na dat betg bler sin titels. Impurtant per el tar questa funcziun è la s'entupada cun confrars e las autoritads. Igl è ina chaschun da sa discurrer e tschertgar da cumianza schliaziuns per il futur. Sur Venzin è era suenter 40 onns en la pastoraziun betg unfis da sia clamada. Pastoraziun vul dir per el: Esser fitg avert e tschertgar da traire natiers ils cartents «ano-nims» en la plaiv. Plinvant vul el era por-scher in agid da viver al concarstgaun. Sia filosofia è d'emprim tadlar tge che la glieud di. «Forsa ch'ins tschantscha oz me-mia spert e na dat gnanca resosta sin las dumondas da noss temp.» Perquai taidla sur Venzin l'emprim ina giada. El taidla, era sch'igl è in cartend che less extrar ord la baselgia. La resosta che Venzin dat sa-vens a questa persuna è: «N'emblidai mai, las portas da la baselgia stattan era suenter adina avertas per Vus.»

Fa gugent festa

Quai che gida e dat curascha a sur Venzin èn duas chaussas: «Jau hai in grond maletg da Diu. En quest maletg ha tut plaz.» Impurtant saja era d'adina puspè far festa cun parents, en famiglias, cun confrars ed en las plaivs. In pievel u ina plaiv che na

po betg far festa fiss fitg paupra. Las davo-sas festas da sia vita, lezzas less sur Venzin in di far a Dardin. Là less el turnar in di, daventar vegl e murir. E là na vegn el betg pli a stuair traire si la bandiera grischuna.

P. ex. ina schanza en la crisa

«Jau hai gì cletg», di Venzin pertut-gant las differentas plaivs, nua ch'el ha lavurà. «Jau n'avess mai vułi es-ser persul en ina plaiv.» El haja adina lavurà en sias plaivs cun in vicari u auters spirituals e laics. El seja perquai sa senti sco en ina fa-miglia. Ord questa experientscha pren sur Venzin era sia idea, co ins pudess schliar la mancanza da pres en las valladas grischunas. Ins pudess introducir ina uschenum-nada «Grossraumseelsorge» che funcziunescha sco suonda: Trais u quatter spirituals lavuran ed abite-schan ensemen en in center. Da là anora s'occupan els da las singulas plaivs e dals differents vitgs. Uschia n'en ils plevons betg pli isolads e pon profitar d'ina stretga collavu-raziun. «Ina plaiv viva sch'ella ha la voluntad da viver», è sur Venzin persvdì. I na seja betg fatg cun guardar vers Cuira e spetgar ils ver-dicts da l'uestgieu. Las iniziativas stoppian vegnir or da la basa da las plaivs.